

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Δ' ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

Ταχ. Δ/ση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Πληροφορίες: Κ. Παπαχρήστος
Ε.Μιμίνη
Τηλέφωνο: 210 344 2239
210 344 2244
Φαξ: 210 344 2241
E-Mail: t05olohm@minedu.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ

Βαθμός ασφαλείας
Να διατηρηθεί μέχρι

Μαρούσι, 05-9- 2011
Αριθ.Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
Φ. 32 / 377 / 99827 /Γ1
ΠΡΟΣ:

1. Περιφερειακούς Διευθυντές Π.Ε & Δ.Ε της χώρας (έδρες τους)
2. Προϊσταμένους Επιστημονικής και Παιδαγωγικής καθοδήγησης Π.Ε της χώρας (έδρες τους)
3. Σχολικούς Συμβούλους Προσχολικής Αγωγής (έδρες τους)
4. Διευθυντές Εκπαίδευσης και Προϊσταμένους Γραφείων Π.Ε της χώρας (έδρες τους)
5. Νηπιαγωγεία της χώρας (μέσω Δ/σεων και Γραφείων Π.Ε.)

ΘΕΜΑ: Ολοήμερο Νηπιαγωγείο

Στην πορεία για το **Νέο Σχολείο** το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο δεν μένει αμέτοχο των αλλαγών που στοχεύουν στην ποιοτική αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, θέτοντας στο επίκεντρο των εξελίξεων τους μικρούς μαθητές.

Το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο παρέχει στα νήπια εκπαίδευση που συμβάλλει στη διαμόρφωση της προσωπικότητας τους και την ομαλή ένταξή τους στη μαθητική κοινότητα και στη συνέχεια στην κοινωνία. Συμπληρώνει το έργο της οικογένειας, υποστηρίζει, με κάθε τρόπο, την πληρέστερη δυνατή ανάπτυξη του παιδιού, την ικανοποίηση των βασικών αναγκών της προσωπικότητάς του, την έκθεσή του σε υποστηρικτικές και εποικοδομητικές εμπειρίες, με σκοπό να συνειδητοποιήσει τις ικανότητες και δυνατότητές του, να αναπτύξει αυτοεκτίμηση, κοινωνικότητα, αυτονομία και να εξελιχθεί σ' έναν αυριανό δημοκρατικό πολίτη.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου αποσκοπεί σ' έναν τρόπο ζωής που να διατηρεί, όσο το δυνατό, περισσότερα στοιχεία από το φυσικό τρόπο ζωής της οικογένειας, με έμφαση στην ελεύθερη και δημιουργική δραστηριοποίηση του παιδιού, μέσα από εξατομικευμένες παιδοκεντρικές προσεγγίσεις, σε ένα περιβάλλον που ενισχύει τη συνεργατική μάθηση, τον πειραματισμό και την ομαδική εργασία. Υποβοηθάει την ανάπτυξη των διανοητικών ικανοτήτων του παιδιού, παρέχοντας δυνατότητες έρευνας, παρατήρησης,

ανάλυσης, σύνθεσης και δημιουργίας. Έμφαση δίνεται στην απόδοση προσωπικής σημασίας στο κάθε παιδί ξεχωριστά, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες, τα χαρίσματα και τις ανάγκες του, στην αγάπη, στην υποστήριξη, στην εμπιστοσύνη, στην αποδοχή, στην ασφάλεια και στο σεβασμό της ατομικής διαφορετικότητας, ιδιαιτερότητας και ετερότητας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου είναι η συνεργασία των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης, με γνώμονα το συμφέρον των μαθητών.

Α. Υπουργικές Αποφάσεις/Νόμοι σχετικοί με τη λειτουργία του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου

- Ν. 2525/1997, (ΦΕΚ 188/1997, τ. Α'): «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις»
- Φ.32/190/81670/Γ1/20-7-2007, (ΦΕΚ1420/2007 τ.Β'), Υπουργική Απόφαση: «Ωρολόγιο πρόγραμμα Ολοήμερου Νηπιαγωγείου»
- **Φ.3/898/97657/Γ1/25-9-2006**, (ΦΕΚ 1507/2006, τ.Β'), ΚΥΑ: «Αριθμός νηπίων ανά τμήμα στα Νηπιαγωγεία»
- **Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002**, (ΦΕΚ 1340/2000 τ.Β'), Υπουργική Απόφαση: «Καθορισμός ειδικότερων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων των Προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Διευθυντών και Υποδιευθυντών των Σχολικών Μονάδων και ΣΕΚ και των Συλλόγων Διδασκόντων»
- **Π.Δ. 200/ 98** (ΦΕΚ 161Α): «Οργάνωση και λειτουργία Νηπιαγωγείων»
- **Ν. 3518/2000**, άρθρο 73, (ΦΕΚ 272/): «Αναδιάρθρωση των κλάδων του ταμείου συντάξεων και εργοληπτών δημοσίων έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και ρύθμιση άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπ. Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας»
- **Φ.50/288/63058/Γ1/2-6-2011** Εγκύκλιο του Υπ.ΠΔΒΜΘ με θέμα: «Προγραμματισμός λειτουργίας Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και ολοήμερων Νηπιαγωγείων για το Σχολικό Έτος 2011-2012.
- **Φ.50/315/72008/Γ1/27-6-2011** Εγκύκλιο του Υπ.ΠΔΒΜΘ με θέμα: « Στελέχωση των Ολοήμερων Σχολείων».
- **Φ.3/788/95795/Γ1/25-8-2011** Εγκύκλιο του Υπ.ΠΔΒΜΘ με θέμα: «Βασικές κατευθύνσεις και οδηγίες για τη λειτουργία σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2011-2012».

Β. Εγγραφές νηπίων

Η φοίτηση στο Νηπιαγωγείο, όσων νηπίων συμπληρώνουν στις 31 Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής ηλικία 5 ετών, είναι υποχρεωτική (Ν. 3518/06, ΦΕΚ 272/06 τ. Α') .

Η λειτουργία των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων εξετάζεται σε επίπεδο ευρύτερης περιοχής και λαμβάνεται μέριμνα, με την εποπτεία του Δ/ντή Εκπ/σης και του Προϊσταμένου Γραφείου, ώστε να εξασφαλίζεται η φοίτηση όλων των νηπίων σε αυτά.

Η/Ο Προϊσταμένη/ος του Νηπιαγωγείου δέχεται όλες ανεξαιρέτως τις αιτήσεις των γονέων για φοίτηση νηπίων στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Σε περίπτωση υπεράριθμων τμημάτων οι Προϊστάμενοι των Νηπιαγωγείων συνεργάζονται με τους Προϊσταμένους των Γραφείων Π.Ε., οι οποίοι επιλαμβάνονται των παραπάνω περιπτώσεων με στόχο να ικανοποιήσουν τη φοίτηση όλων των νηπίων στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη διευκόλυνση φοίτησης ορισμένων παιδιών σε όμορο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο. Εάν δε βρεθεί λύση ενημερώνεται εγγράφως ο Διευθυντής Εκπαίδευσης, ο οποίος δίνει την ενδεδειγμένη λύση.

Τα νήπια πρώτης ηλικίας εγγράφονται κατά απόλυτη προτεραιότητα. Όταν ικανοποιηθούν οι εγγραφές όλων των νηπίων πρώτης ηλικίας και παραμένουν ακόμη κενές θέσεις, αυτές συμπληρώνονται από νήπια δεύτερης ηλικίας και αν οι αιτήσεις είναι πολλές γίνεται κλήρωση (ΠΔ 200/98).

Γ. Λειτουργία Ολοήμερου Νηπιαγωγείου

1. Ο ελάχιστος αριθμός νηπίων για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος είναι 7 μαθητές. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες, Ολοήμερα Νηπιαγωγεία απομακρυσμένων περιοχών της χώρας ή όταν ιδιαίτεροι λόγοι το επιβάλλουν), με εισήγηση του/της οικείου Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής και του Διευθυντή Εκπαίδευσης και απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή ο ελάχιστος αριθμός των νηπίων για τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος μπορεί να ορίζεται διαφορετικά.
2. Κανένα Ολοήμερο Νηπιαγωγείο δε θα αναστείλει τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που δε λειτούργησαν, ενώ είχαν οριστεί ως Ολοήμερα τα προηγούμενα έτη) μη εξαιρουμένων και αυτών στα οποία δεν κατατέθηκαν σχετικές δηλώσεις γονέων, αφού με τη φροντίδα και την έγκριση των Προϊστάμενων αρχών είναι δυνατόν να φιλοξενήσει νήπια όμορων πληθωρικών Ολοήμερων Νηπιαγωγείων.
3. Σε περιπτώσεις που είναι αδύνατη η λειτουργία Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, μπορεί αυτή να ανασταλεί για ένα έτος, με απόφαση του Περιφερειακού Δ/ντή Π.Ε και Δ.Ε., ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής και του Διευθυντή Εκπαίδευσης.
4. Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης να υποβάλουν στη Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε. μέχρι 14-10-2011 προς ενημέρωση, πίνακα των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων, τα οποία με απόφασή τους δε θα λειτουργήσουν ως Ολοήμερα και στον οποίο να φαίνεται ο λόγος αναστολής του προγράμματος.
5. Αν σε ένα Ολοήμερο Νηπιαγωγείο λειτουργεί εκτός του Ολοήμερου τμήματος και τμήμα του κλασικού προγράμματος, τότε επισημαίνεται πως κάθε τμήμα λειτουργεί ως προς το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα και το ωράριο ανεξάρτητα από το άλλο. Σε περίπτωση που ο αριθμός των νηπίων σε Ολοήμερο Τμήμα Νηπιαγωγείου είναι μικρότερος του προβλεπόμενου και στο κλασικό τμήμα πολύ μεγάλος, δίνεται η δυνατότητα στις Νηπιαγωγούς, μετά από σύμφωνη γνώμη του Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής, να κατανέμουν τους μαθητές στα δύο τμήματα μέχρι τη λήξη του κλασικού προγράμματος και να συνεχίζουν στο ολοήμερο πρόγραμμα, όσοι μαθητές έχουν δηλώσει συμμετοχή σε αυτό.
6. Όταν σε μια περιοχή δεν υπάρχει κλασικό τμήμα Νηπιαγωγείου (λειτουργούν μόνο Ολοήμερα Νηπιαγωγεία) και υπάρχουν αιτήματα γονέων για φοίτηση νηπίων **πρώτης ηλικίας** σε κλασικό τμήμα, μπορεί να επιτραπεί **μόνο για τα νήπια αυτά**, με σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή Π.Ε., του Προϊσταμένου Γραφείου Π.Ε. και του Σχολικού Συμβούλου προσχολικής αγωγής, η φοίτησή τους σε Ολοήμερο Τμήμα και η αποχώρησή τους στις 12:30. Προϋπόθεση για τα παραπάνω είναι να υπάρχει υπεύθυνη δήλωση του γονέα, στην οποία θα αναφέρεται πως θα παραλαμβάνει το μαθητή στις 12:30 καθ'όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, να μη διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων καθώς και να μη γίνει υπέρβαση του μέγιστου αριθμού νηπίων ανά εκπαιδευτικό.
7. Οι Προϊστάμενοι των Νηπιαγωγείων είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Σε κάθε περίπτωση αύξησης ή μείωσης του αριθμού των μαθητών που παρακολουθούν το πρόγραμμα του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, ενημερώνουν με έγγραφό τους το Σχολικό Σύμβουλο, το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο του Γραφείου.

Στην περίπτωση συνεχούς απουσίας μαθητή ενός Ολοήμερου Τμήματος, η Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου ενημερώνει εκ νέου τους γονείς για την υποχρεωτικότητα

φοίτησης στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Εάν και μετά αυτή την ενημέρωση συνεχίζονται οι απουσίες του μαθητή, ενημερώνει εγγράφως τους γονείς του μαθητή και τους ζητά τη συμπλήρωση σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης για μη συμμετοχή στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Μετά από αυτή τη διαδικασία η Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου μπορεί να διαγράψει το νήπιο και να ενημερώσει το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο Γραφείου .

**Δ. Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου
Χωρίς πρωινή Ζώνη (08.00-16.00). Με πρωινή Ζώνη (7.00-16.00)**

Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου ορίζεται με τη με αριθμ. Φ. 32/190/81670/Γ1/20-7-2007 (ΦΕΚ 1420/2007 τ.Β΄) Υπουργική Απόφαση.

- **Ολοήμερο Νηπιαγωγείο :** Ο διδακτικός χρόνος που καλύπτει η 1^η νηπιαγωγός ορίζεται από τις 08.00 έως τις 12.00, ενώ της 2^{ης} νηπιαγωγού από τις 11.45 έως τις 15.45. Ο χρόνος που διατίθεται για τη συνεργασία των δύο νηπιαγωγών ορίζεται από τις 11.45 έως τις 12.00.
- **Ολοήμερο Νηπιαγωγείο με λειτουργία Πρωινής Ζώνης :** Η προσέλευση των νηπίων στην Πρωινή Ζώνη ξεκινά από τις 7.00 και ολοκληρώνεται στις 7.30. Ο διδακτικός χρόνος που καλύπτει η 1^η νηπιαγωγός ορίζεται από τις 07.00 έως τις 11.30, ενώ της 2^{ης} νηπιαγωγού από τις 11.15 έως τις 15.45. Ο χρόνος που διατίθεται για τη συνεργασία των δύο νηπιαγωγών ορίζεται από τις 11.15 έως τις 11.30.
- **Για τη λειτουργία της Πρωινής-Προαιρετικής ζώνης στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο απαιτείται η συμμετοχή τουλάχιστον 5 νηπίων πρώτης νηπιακής ηλικίας, λαμβανομένου πάντοτε υπόψη και του κοινωνικού χαρακτήρα του θεσμού. Οι Διευθυντές Π.Ε. και οι Προϊστάμενοι Γραφείων Π.Ε. είναι υπεύθυνοι για την επίβλεψη λειτουργίας της Πρωινής Ζώνης εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις.**
Επισημαίνεται ότι σε όσα Νηπιαγωγεία δεν λειτουργεί Πρωινή Ζώνη, οι Νηπιαγωγοί με την **έναρξη της σχολικής χρονιάς, οφείλουν να ενημερώσουν τους γονείς των νηπίων/προνηπίων για τις προϋποθέσεις λειτουργίας της (5 τουλάχιστον νήπια πρώτης ηλικίας) και να δεχτούν σχετικές αιτήσεις ενδιαφερομένων.**

7:00- 8:00	Πρωινή – Προαιρετική Ζώνη (για τη λειτουργία της απαιτείται η συμμετοχή τουλάχιστον 5 νηπίων πρώτης νηπιακής ηλικίας)
8:00 – 8:15	Προσέλευση νηπίων Αυθόρμητες Δραστηριότητες στις γωνιές δραστηριοτήτων Προσευχή
8:00- 9:00	
9:00 – 9:30	Συζήτηση, Ημερήσιος Προγραμματισμός δραστηριοτήτων
9:30 –10:30	Ανάπτυξη Διαθεματικών Δραστηριοτήτων
10:30 - 11:15	Πρόγευμα – Διάλειμμα
11:15 - 12:00	Αυθόρμητες Δραστηριότητες στις γωνιές δραστηριοτήτων Παιδαγωγικά Παιχνίδια
12:00 – 12:30	Ανάπτυξη Διαθεματικών Δραστηριοτήτων
12:30- 13:00	Διάλειμμα
13:00- 13:45	Προετοιμασία γεύματος – Γεύμα

13:45- 14:30	Χαλάρωση – Ύπνος
14:30- 15:15	Ανάπτυξη Διαθεματικών Δραστηριοτήτων
15:15- 15:45	Συζήτηση Αξιολόγηση των Ημερήσιων Δραστηριοτήτων Προγραμματισμός της επόμενης ημέρας Προετοιμασία για αποχώρηση
15:45 -16:00	Αποχώρηση των νηπίων

- Η αποχώρηση των νηπίων-προνηπίων γίνεται με ευθύνη της Νηπιαγωγού από 15:45 έως και τις 16:00 και σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο ΠΔ 200/98, άρθρα 7 και 11. Αποχώρηση νηπίων πριν από τις 15:45 δεν επιτρέπεται για κανένα λόγο.
- Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (προβλήματα υγείας, σοβαρά κοινωνικά ζητήματα, κλπ) οι Προϊστάμενοι Γραφείων Π.Ε. μπορούν να εισηγηθούν στους Διευθυντές Π.Ε. την πρόωρη αποχώρηση μαθητών. Η εισήγησή τους θα πρέπει να συνοδεύεται από επαρκώς αιτιολογημένη πρόταση για την πρόωρη αποχώρηση (π.χ. από τα απαραίτητα δικαιολογητικά/πιστοποιητικά που θα έχουν προσκομισθεί από κρατικό νοσοκομείο αν πρόκειται για θέματα υγείας) Στην εισήγηση θα πρέπει να αναφέρονται οι ημέρες ή/και οι ώρες αποχώρησης του μαθητή από το Ολοήμερο Πρόγραμμα. Την τελική έγκριση για την πρόωρη αποχώρηση μαθητή από το Ολοήμερο Πρόγραμμα δίνει ο Διευθυντής Π.Ε. την οποία κοινοποιεί στο αρμόδιο Γραφείο Π.Ε. και στις αναφερόμενες σχολικές μονάδες. Σε κάθε περίπτωση άδειες για πρόωρη αποχώρηση θα δίνονται με φειδώ και μόνο σε ειδικές περιπτώσεις ώστε να μην αλλοιωθεί ο χαρακτήρας και ο ρόλος του Ολοήμερου Σχολείου.
- Με απόφαση του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.Π.Ε.) είναι δυνατό να τροποποιείται η ώρα έναρξης και λήξης του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, αναλόγως των τοπικών συνθηκών, χωρίς να μεταβάλλεται η χρονική διάρκειά του.

Αλλαγές στο ωράριο και τροποποίηση του διδακτικού χρόνου μπορούν να γίνουν λόγω εκτάκτων καταστάσεων για συγκεκριμένες ημέρες ή ώρες με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή του οικείου Νομάρχη, ύστερα από εισήγηση του οικείου Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.Π.Ε).

Ε. Εκπαιδευτικό προσωπικό

Κάθε τμήμα Ολοήμερου Προγράμματος στελεχώνεται από δύο νηπιαγωγούς. Η ανάληψη ωραρίου γίνεται με ομόφωνη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων. Οι θέσεις των Νηπιαγωγών στα Νηπιαγωγεία είναι ενιαίες, χωρίς να γίνεται διάκριση σε θέσεις για πρωινό ή απογευματινό ωράριο, για κλασικό ή ολοήμερο πρόγραμμα και κατά συνέπεια όλες οι Νηπιαγωγοί έχουν τα ίδια δικαιώματα στην επιλογή προγράμματος και ωραρίου. Σε περίπτωση διαφωνίας για την κατανομή των τμημάτων, οριστική λύση δίνει ο/η Σχολικός Σύμβουλος προσχολικής αγωγής.

ΣΤ. Συνεργασία Νηπιαγωγών και έλεγχος παρουσιών

Για την επιτυχία του προγράμματος του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου είναι απαραίτητη η συνεργασία των δύο Νηπιαγωγών. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται από κοινού σχεδιασμένες δραστηριότητες με συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους, όπως αυτές περιγράφονται στα

Προγράμματα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Πρωταρχικό μέλημα είναι η ενεργητική συμμετοχή των παιδιών και η εφαρμογή των σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων. Οι Νηπιαγωγοί του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου συντάσσουν από κοινού προγραμματισμό δραστηριοτήτων, όπου περιγράφονται το είδος των δραστηριοτήτων που θα υλοποιήσουν, ο τρόπος προσέγγισής τους, τα κοινά σημεία των πρωινών και απογευματινών δραστηριοτήτων, κλπ.. Στο τέλος κάθε διδακτικού έτους συνεδριάζει ο Σύλλογος Διδασκόντων κάθε Νηπιαγωγείου, με θέμα:

«Απολογισμός σχολικού έτους». Κατά τη συνεδρίαση όλοι οι Νηπιαγωγοί του Ολοήμερου Προγράμματος καταθέτουν το δικό τους απολογισμό, όπου αναφέρουν μεταξύ άλλων και θέματα σχετικά με τη λειτουργία του Τμήματός τους, προβλήματα που συνάντησαν, λύσεις που έδωσαν, προγράμματα που εφάρμοσαν, προτάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας εκπαίδευσης και ό, τι άλλο κρίνουν αναγκαίο. Με βάση τους απολογισμούς όλων των Νηπιαγωγών συντάσσεται ο συνολικός απολογισμός της σχολικής μονάδας και υποβάλλεται από την Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου στη/ο Σχολικό Σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής, η οποία/ος τον λαμβάνει υπόψη κατά τη σύνταξη της τελικής έκθεσης-απολογισμού της (Φ. 353.1./324/105657/Δ1/8-10-02, (ΦΕΚ 1340/2002 τ.Β') ΥΑ, άρθρο 13). Οι Σχολικοί Σύμβουλοι Προσχολικής Αγωγής στην τελική έκθεση απολογισμού αναφέρουν συγκεκριμένα προβλήματα και δυσλειτουργίες των Ολοήμερων Σχολείων που διαπίστωσαν κατά την πραγματοποίηση των επιτόπιων επισκέψεων στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και καταθέτουν τις προτάσεις τους για την επίλυσή τους και γενικότερα για τη βελτίωση του θεσμού.

Προκειμένου στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπ.ΠΔΒΜΘ να υπάρχει σαφής εικόνα της στελέχωσης και λειτουργίας του Ολοήμερου Σχολείου υποχρεούνται οι Προϊστάμενοι των Νηπιαγωγείων να ενημερώνουν άμεσα το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο του Γραφείου για οποιαδήποτε μεταβολή παρουσιάζεται στον αριθμό των μαθητών που φοιτούν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα καθώς και το Σύστημα Καταγραφής Π/θμιας – Δ/θμιας (survey). Παράλληλα οι Προϊστάμενοι των Νηπιαγωγείων να αποστέλλουν στην αρχή κάθε τριμήνου, στον Προϊστάμενο Γραφείου, ονομαστική κατάσταση των νηπίων που φοιτούν στο Ολοήμερο.

Z. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα συντάσσεται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου από την Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου, σε συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό και υποβάλλεται σε τρία αντίγραφα στο Σχολικό Σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής για θεώρηση. Ο Σχολικός Σύμβουλος επιστρέφει ένα θεωρημένο αντίγραφο στο Νηπιαγωγείο και ένα αποστέλλεται για ενημέρωση στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή Προϊστάμενο Γραφείου Π.Ε.

Ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες, το Ημερήσιο Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων μπορεί να αναπροσαρμόζεται από τις Νηπιαγωγούς, ύστερα από συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη της/του Σχολικής/ού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής (Φ. 32/190/81670/Γ1/20-7-07, ΦΕΚ 1420/07, τ. Β' Υ.Α.).

Τα Ολοήμερα Τμήματα δε λειτουργούν μόνο τις ημέρες που έχουν ορισθεί ως επίσημες σχολικές αργίες, σύμφωνα με το άρθρο 4, του Π.Δ 200/98 (ΦΕΚ 160, τ. Α'). Όλες τις υπόλοιπες ημέρες λειτουργούν κανονικά.

Η. Γεύμα – Ξεκούραση

Η ώρα του γεύματος έχει παιδαγωγική αξία. Οι Νηπιαγωγοί αξιοποιώντας τις καθημερινές εμπειρίες και τα διαφορετικά βιώματα των μαθητών, τους παροτρύνουν να συμμετέχουν ενεργά στον προγραμματισμό και στην οργάνωση της διαδικασίας του γεύματος (προετοιμασία, ζέσταμα φαγητών, καθαριότητες, κλπ). Ταυτόχρονα συνεργάζονται με τους μαθητές καθ' όλη τη διάρκεια του γεύματος, ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή διεξαγωγή του.

Η παιδαγωγική αξιοποίηση της ώρας του γεύματος διευρύνει το πεδίο εμπειριών και γνώσεων των παιδιών, δίνει στα παιδιά την ευκαιρία να κατακτήσουν δεξιότητες, να αναπτύξουν την αυτονομία τους, να επικοινωνήσουν και παράλληλα να αποκτήσουν σωστές διατροφικές συνήθειες και να κατακτήσουν αντίστοιχους τρόπους συμπεριφοράς κατά την ώρα του γεύματος. Η Νηπιαγωγός φροντίζει ώστε η αίθουσα που θα πραγματοποιείται το γεύμα να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για αυτό το σκοπό ή φροντίζει ώστε να παραδίδεται καθαρή μετά το γεύμα, αν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως αίθουσα διδασκαλίας.

Στο Ολοήμερο Πρόγραμμα προβλέπεται χρόνος για την ξεκούραση των νηπίων μετά το γεύμα. Οι νηπιαγωγοί δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες ξεκούρασης και χαλάρωσης, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο - «γωνιά ξεκούρασης». Η γωνιά ξεκούρασης δημιουργείται σε κατάλληλο σημείο της αίθουσας και αποτελεί ένα χώρο ευχάριστο και οικείο, στον οποίο τα παιδιά νιώθουν ασφάλεια.

Η ώρα της χαλάρωσης και της ξεκούρασης έχει παιδαγωγική αξία, καθώς τα παιδιά εσωτερικεύουν κανόνες της κοινωνικής ζωής, μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να αποδέχονται τις ανάγκες των άλλων, μαθαίνουν να αυτοπειθαρχούν και να αναπτύσσουν αίσθημα αλληλεγγύης.

Θ. Συνεργασία με τους γονείς

Με την έναρξή της σχολικής χρονιάς, αλλά και σε τακτά χρονικά διαστήματα, οι Νηπιαγωγοί καλούν τους γονείς των μαθητών που παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα και τους ενημερώνουν για τον κοινωνικό και παιδαγωγικό ρόλο του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, το πρόγραμμα και τους στόχους του, τις δραστηριότητες, την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας, κλπ.

Στις συγκεντρώσεις αυτές μπορεί να ζητηθεί και η συνδρομή των Σχολικών Συμβούλων Προσχολικής Αγωγής, των Διευθυντών Εκπαίδευσης και των Προϊσταμένων των Γραφείων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ι. Θέματα υποδομών

Η Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου, σε συνεργασία με τις άλλες νηπιαγωγούς, ορίζει την αίθουσα του Νηπιαγωγείου στην οποία θα φιλοξενηθεί το τμήμα ή τα τμήματα του Ολοήμερου Προγράμματος. Όπου κρίνεται απαραίτητο χρησιμοποιούνται και οι χώροι του Κλασικού Τμήματος μετά τη λήξη του Κλασικού Προγράμματος, ώστε να εξασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες παραμονής των παιδιών στο Νηπιαγωγείο. Στις περιπτώσεις που προκύψουν προβλήματα ενημερώνεται η Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής, η οποία επιλαμβάνεται όλων των σχετικών θεμάτων.

Το εποπτικό υλικό που διαθέτουν τα Νηπιαγωγεία αξιοποιείται από το σύνολο του διδακτικού προσωπικού. Συνεπώς, όλοι/ες οι νηπιαγωγοί χρησιμοποιούν το εποπτικό υλικό που υπάρχει, χωρίς να γίνεται διάκριση αν αυτό ανήκει στο Κλασικό ή στο Ολοήμερο Τμήμα.

Η παρούσα εγκύκλιος, με ευθύνη της Προϊσταμένης του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, να αναπαραχθεί και να διανεμηθεί σε όλους τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι θα λάβουν γνώση ενυπόγραφα.

Παρακαλούνται όλα τα στελέχη εκπαίδευσης να φροντίζουν για την πιστή εφαρμογή των προαναφερομένων.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αν. Υπουργού
3. Γραφείο κ. Υφυπουργού
4. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
5. Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα
Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Π.Ε & Δ.Ε
6. Δ/νση Προσωπικού Π.Ε
7. Δ/νση ΠΟΔΕ
8. Δ/νση Ειδικής Αγωγής
9. Δ/νση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
10. Δ/νση ΣΕΠΕΔ
11. Γ.Ε.Π.Ο.
12. Δ/νση Σπουδών Π.Ε.
13. Δ/νση Σπουδών Δ.Ε.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ